

Noaberschap leeft nog altijd in deze regio en wordt op diverse momenten zichtbaar zoals de ooievaar in Haarlo, de krentenwegge voor een 'Abraham' en een ereboog voor een bruidspaar. Vooral jongeren blijken de oude waarde van een goede band met de burens te hebben herontdekt.

Foto's ARCHIEF

Bier voor de burens

De bierbrouwerijen van Grolsch gaan verhuizen naar Boekelo en dat wordt gevierd met een nieuw biertje. Noaber zal slechts tijdelijk en alleen in Twente en de Achterhoek verkrijgbaar zijn. Een exclusief biertje om de speciale band met je burens weer eens aan te halen.

Door ANJA KUISE

Grolsch laat zien wat noaberschap is

Noaberschap, oftewel de bijzondere band tussen burens, is het thema van de activiteiten die Grolsch organiseert ter gelegenheid van de introductie van noaber.

- Op 11 februari komt noaber op de markt en gaat de actie 'Ken je noaber?' van start. Een fotograaf maakt in de hele regio foto's van voordeuren. Wie de deur herkent van zijn burens belt naar Grolsch. Goede inzenders worden uitgenodigd voor het grote 'intrektersmaal' dat volgens traditie bij een verhuizing wordt gegeven voor de nieuwe burens. Het intrektersmaal van Grolsch is waarschijnlijk in mei.
- Eveneens op 11 februari worden pakketten

De eerste flesjes noaber worden over precies een week gepresenteerd, nota bene in een café dat De Buren heet. Daar zullen de prinsen carnaval van Enschede, Boekelo en Groenlo de kwaliteit van het speciaalbiertje beoordelen. Hoe het vonnis van de voormannen van het zottenfeest ook zal uitpakken, bij Grolsch zijn ze er heilig van overtuigd dat noaber een daverend succes wordt.

In de eerste plaats is het product volgens het kritische consumentenpanel van goede kwaliteit. Gebrouwen met zoethout, zonder zoet te zijn: 'Echt iets voor de bierliefhebber'.

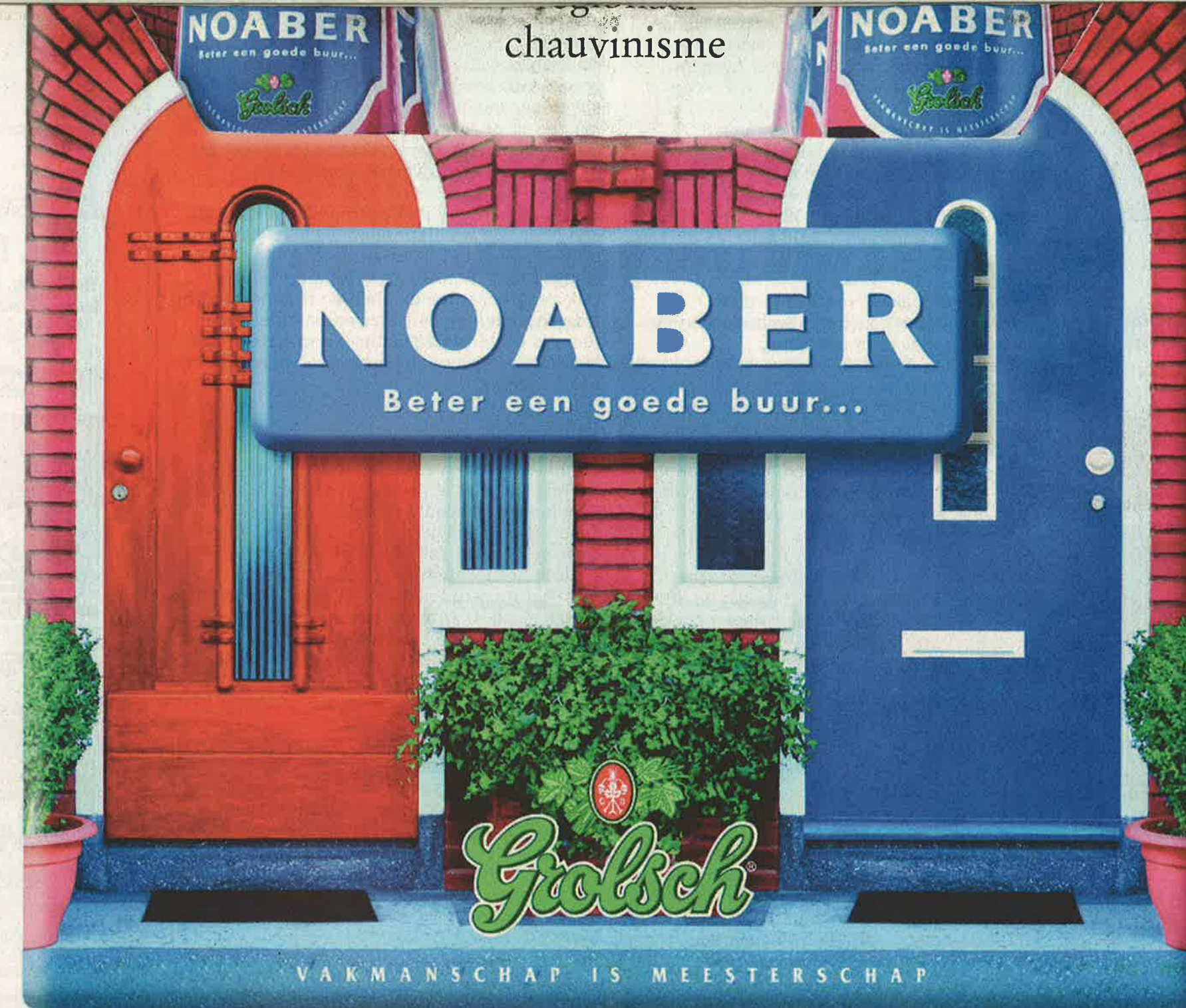
Het zijn echter vooral de promotie-activiteiten waarvan veel wordt verwacht. Een puur regionale reclame-campagne met noaberschap als thema, die moet wel aanslaan in Twente en de Achterhoek. Hier voelt men immers de traditie van burenhulp en burenplicht goed aan.

Marktonderzoek leerde Grolsch dat consumenten in het westen het nieuwe biertje weliswaar waardeerden, maar dat men geen enkele belevenis had bij de naam noaber en het concept. Marketingfunctionaris Tom Huijskes van Grolsch: 'In het westen van het land vond men het een mooi product, maar 'niet van hier.' Men begreep de betekenis niet. Vooral onder jongeren in het westen is de band met de buurt veel minder hecht. Menigeen weet zelfs niet eens wie er naast hem woont.'

Consumenten in Oost-Nederland reageerden volgens Huijskes precies tegenovergesteld: typisch iets van ons, een naam in ons dialect, een product waar we trots op zijn. Noaber appelleert daarmee perfect aan het regionale chauvinisme.

Hoewel noaberschap een eeuwenoud fenomeen is, is het nog steeds actueel, weet directeur Thea Kroese van het Van Deinese-instituut. 'De boodschap van noaberschap is mooi en van alle tijden: er voor elkaar zijn. Elkaar helpen, samen plezier hebben, samen dingen beleven. Dat gaat over elke schutting heen. Noaberschap leeft momenteel zelfs veel sterker dan ook wij op het instituut dachten, en heus niet alleen op het platteland. Je ziet het ook veel in de steden, met name in Enschede en Almelo.'

Wel worden de tradities tegenwoordig soms anders ingevuld, zoals bij een kraambezoek. Vroeger brachten burenen voor de kraamvrouw versterkende gerechten en dranken mee, die ze buiten het kraambed nooit kreeg omdat het handel was. Verse eieren bijvoorbeeld, of kandeel, de traditionele kraamdrank die is bereid van verse eieren, brandewijn en suiker) en dunne

Met het eenmalige noaberbier viert bierbrouwer Grolsch de verhuizing naar Boekelo.

kippensoep. Buren komen ook tegenwoordig op kraambezoek, maar geven dan meestal cadeautjes voor het nieuwe buurkind. De jonge moeder kan zichzelf wel redden. Naast het kraambezoek is bovendien de doopvisite sterk in opkomst. Vooral jongeren blijken de oude waarde van een goede band met de burenen te hebben herontdekt. Internet, schaal-

vergroting, individualisering en globalisering zijn trefwoorden voor het leven van nu. Als tegenreactie gaan mensen thuis op zoek naar traditionele veiligheid en geborgenheid, aldus Thea Kroese: 'Zoals een dier zich nestelt in alles wat wanden heeft.' Een ander signaal dat mensen in toenemende mate teruggrijpen naar oude, vertrouwde waarden is de enor-

me belangstelling voor streekhistorie. Die uit zich onder meer in de groeiende interesse voor dialecten en authentieke streekgerechten. Het Van Deinese-instituut kan de vraag momenteel zelfs niet meer aan. De opleving van de streekcultuur is aangezwengeld door ouderen, die vreesden dat de kennis van de eigen omgeving en de cultuur van de streek

verloren zou gaan. Nu zijn het volgens Thea Kroese vooral mensen van rond de dertig die zich verdiepen in de cultuur van de streek waar zij wonen. In de cultuur van Twente en de Achterhoek heeft noaberschap een belangrijke betekenis. Noaberschap, wat ongeveer te vertalen is als de speciale band tussen burenen, dateert van heel

- noaber aangeboden aan de prinsen carnaval van Enschede, Boekelo en Groenlo. Dat gebeurt in café De Buren in Boekelo.
- Volgens noaber-traditie nodigt Grolsch alle burenen die noaber hebben gekocht; uit om gratis de nieuwe brouwerij te bezoeken. Een rondleiding is mogelijk tegen inlevering van de waardebon in het special pack (met vier beugelflessen en een noaberglas).
- De officiële opening van de nieuwe brouwerij is op 7 april.
- Alle inwoners van Usselo en Boekelo worden als directe noabers uitgenodigd op 17 april.
- Bij alle personeelsleden van Grolsch worden thuis drie pakketten van het nieuwe bier afgeleverd: een voor de medewerker zelf, de twee anderen om samen met de burenen op te drinken.
- Een delegatie van Grolsch loopt volgende maand mee in de carnavalsoptocht van Oldenzaal. Veertig medewerkers zullen daar het noaberschap uitbeelden, bijvoorbeeld verkleed als kopje suiker of als conifeer.

vroeger, toen er nog geen telefoon was en je voor hulp op mensen in je directe omgeving was aangewezen. Thea Kroese definieert noaberschap als 'een verzekering waarvoor je geen premie betaalt. Het is een ongeschreven geheel van regels waar iedereen zich aan dient te houden, waaronder het wederzijds verlenen van diensten.' Een belangrijk onderdeel van dit sociale gebeuren was de borrel die je met elkaar dronk. Vroeger hielpen boeren elkaar bijvoorbeeld met de oogst of met het bouwen van een schuur. Als het werk gedaan was kwam de fles op tafel en hieven de noabers met elkaar het glas. Ook dronken burenen met elkaar een drankje om vreugde of verdriet met elkaar te delen bij belangrijke gebeurtenissen in het leven, zoals een geboorte of huwelijk en bij een sterfgeval. Een andere goede gewoonte is verder dat na een verhuizing de nieuwe burenen werden uitgenodigd voor het zogenoemde intrek-
kersmaal.

De naam die voor het nieuwe bier van Grolsch is gekozen, is dus een goede: gezellig met je burenen een lekker pilseje van eigen bodem drinken. Het Van Deinese-instituut bedacht niet alleen de naam, maar droeg ook het idee aan van een streekproduct exclusief voor Twente en de Achterhoek. Thea Kroese: 'Dat idee leefde al langer. Bier dat hier door 'onze' Grolsch gemaakt wordt, dat is nou precies een product dat de Twentse en Achterhoekse menselijke maat verdient.'